

307/1 RENNSELELVA

FYLKE: Nord-Trøndelag

Kommune: Røyrvik

Nedbørfelt: 75 km²

Toppunkt: 1182 moh.

Utløpspunkt: 465 moh.

Marin grense: -

Kraftpotensial: 7 GWh

SP-kategori: III

Økonomiklasse: 5

Naturgeogr. region: 36a, 34c

Rennselva med Rennselvatnet er et sidevassdrag til Namsen, med utløp i Huddingsvatnet. Vassdraget ligger nær grensen til Sverige.

Klimaet er kontinentalt, men forholdsvis humid. Årsmiddelnedbør ved Namsvatna er 1115 mm.

Nedbørfeltet danner et nesten sirkulært bekken rundt Rennselvatnet. Vannskillet mot tilgrensende vassdrag dannes av fjell med topper opp mot 1200 m o.h. med Nursfjellet i øst som det høyeste fjellet. Fjellene har både rolige former og mer markert karakter. Rennselvatnet drenerer til Huddingsdalen, som er en øst-vestgående U-dal med svært lite fall. Området er kontrastrikt, med vannets flatevirkning, vegetasjonens frodighet og fjellene omkring som viktige landskapselementer. I trøndersk sammenheng har området egenart.

Berggrunnen i området er sammensatt. I hovedsak opptrer kvartsitt, fyllitt, kalkglimmerskifer, glimmerskifer og granittisk gneis. De høyeste delene av feltet består av bart fjell, mens det i dalbunnen kan være tykt lømassedekke.

Nedbørfeltet har middels arts- og vegetasjonsdiversitet. Vegetasjonen er variert. Det er få sjeldne arter og vegetasjonstyper i vassdraget. Frodig vegetasjon dekker forholdsvis store arealer. Høgstaude-fjellbjørkeskog er dominerende vegetasjonstype i nedbørfeltet. Myrvegetasjon, ofte rik, er nokså vanlig. Vierkratt finnes langs myrkanter og fuktige sig. Lavalpin sone har partier av fattig og rik rabbe- og snøleivevegetasjon.

Vassdraget er lite påvirket av tekniske inngrep. Det er noe beiting, foruten vei og noen hytter/buer.

Naturfaglige verdier

Vassdraget har spesielle naturfaglige kvaliteter og er lite påvirket av tekniske inngrep. Det har referanseverdi. Namsen og de store innsjøene i området er nyttet til kraftproduksjon. Nord for området ligger Børgefjell nasjonalpark. Området har ikke vernede vassdrag.

Geofag

Berggrunnen er kompleks med kambro-siluriske bergarter som er kaledonisert. Elva følger for øvrig en kalkåre. Her er utviklet et grottesystem som tar hele elveløpet, "Marmorbru". I systemet foretas avløpsregistreringer som nå har en varighet på mer enn 30 år. Denne referanselokaliteten har faglig stor verdi. Karstformer er for øvrig godt utviklet med underjordiske elveløp flere steder. Doliner forekommer også hyppig. Nedstrøms karstområdet har hovedelva utviklet et meandersystem. Landskapet er egenartet for Trøndelag. Vassdraget er lite berørt av tekniske inngrep og har referanseverdi.

*Stor verneverdi ****

Botanikk

All vegetasjon under skoggrensen er nordboreal. Skoggrensen er på ca 700 m o.h. Høgstaudebjørkeskogen er den vanligste skogtypen med turt og tyrihjelmsom dominerende arter. Spredt forekommer fattigere typer som blåbær-, småbregne- og røsslyng-blokkbærbjørkeskog. Ganske vanlig er blåbær- blålynghei. Av rikmyr finnes både bakkemyr med svak helling og flate myrpartier. I fjellet dominerer greplyng-lav- /moserabbe- og musøre-moselyngsnøleie, samt fattig engsnøleie. Fyllittberggrunnen ved Stormyrfjellet har en rikere rabbevegetasjon med reinrose og bl.a. rødsildre, og disse forekomstene er spredt i sørlige deler av fjellet.

*Stor verneverdi ****

Landfauna

Vassdraget har en artsrik fuglefauna med forholdsvis mange truede hekkende arter. Rurukvatnet med tilgrensende alpine myrområder skiller seg ut som en rik våtmarkslokalitet. Den alpine fuglefaunaen er også rik i området.

Nedbørfeltet har en god bestand av elg. Dette gjelder spesielt de nederste delene mot Huddingsvatnet. Et elgtrekk går på nordsiden av Rennselvatnet sørøstover i retning Sverige. En markert trekkvei for jerv krysser området.

*Stor verneverdi ****

Vannfauna

Rennselvatnet er et reint ørretvann. Rennselelva fungerer som gyteelv for ørret fra Huddingsvatnet, som har en tynn bestand av ørret.

*Middels verneverdi ***

Kulturminneverdier

Vassdraget er del av et kjerneområde for samisk kultur som strekker seg på tvers av riksgrensen. Fra 1500-tallet finnes det skriftlige opplysninger om samer i området. Ankarede, tradisjonell markeds plass og kirkested for samer i regionen, ligger på svensk side. I området omkring vassdraget er det kjent flere offerplasser og tallrike ”Saivo-fjell”, hellige fjell, som forteller om områdets sentrale plass i samisk kulturhistorie. Rundt Rennselvatnet og i hele området ovenfor ligger det en rekke gammer og gammetufter, samt samle plasser, merke- og melketanger knyttet til reindriften i området.

Gårdsbosetningen langs vassdraget nedenfor Rennselvatnet ble etablert på 1800-tallet. Deler av bebyggelsen er fra denne tiden. Stakksteder, rester av løer og naust forteller om utmarkas betydning for nybyggerne.

Området har relativt varierte kulturminner knyttet til ulike etniske grupper. De tallrike samiske kulturminnene i vassdraget er særlig interessante som del av et større samisk kjerneområde med en konsentrasjon av hellige fjell. Dette gir landskapet en spesiell dimensjon. Kulturminnene vil kunne belyse forholdet mellom den tradisjonelle samiske kulturen og de norske bureiserne. Kulturminner og kulturlandskap har kulturhistoriske verdier i lokal og regional sammenheng og flere kulturminner har funksjonell tilknytning til vann.

*Stor verneverdi ****

Friluftsinnteresser

Nedbørfeltet er kontrastrikt med vannets flatevirkning, vegetasjonens frodighet og fjellene omkring som gir stor opplevelsesverdi. Nedbørfeltet er en del av et større fjellområde som grenser opp mot Børgefjell nasjonalpark. Området er et ettertraktet utfartsområde for innbyggerne i kommunen og utenbygdsboende. Få bruker området til jakt, men potensialet er stort. Det er begrenset adgang til fiske i Rennselvatnet og bruken av området er av den grunn også begrenset. Verdien av vassdraget som friluftslivområde er stor, da 75% av kommunens vannflater er berørt av kraftutbygging.

*Middels verdi ***

Landbruksinteresser

Jord- og skogbruk

Det ligger fem gårdsbruk i vassdraget. Ingen har gårdsdrift som hovednæring. Jordbruksarealet er 400 da. Det foregår en del beiting i området. Skogarealet består av 2,5 km² løvskog.

*Liten verdi **

Reindrift

Området ligger sentralt i Østre Namdal reinbeitedistrikt som til sammen har 12 driftsenheter og 3.900 rein. Området ved Dærgafjell har stor verdi for reindriften. Det har gode barmarksbeiter og et uberørt preg. Feltet nyttes av den ene driftsgruppen som kalvingsland og parringsland/høstbeite. Rett øst for området passerer en flytteveg som forbinder Jamafjell og Dærgafjell.

*Meget stor verdi *****

Kraftressurser

Rennselvatn kraftverk kan nytte et fall på 61 m fra Rennselvatn. Med 2,5 m regulering (-0,5 m, +2 m) gir prosjektet 7 GWh midlere årsproduksjon dyr kraft. Prosjektet er plassert i kategori III (10) i Samlet plan.